

גרים ועבדים משוחררים לכל לא נשים ולא עבדים ולא קטנים : ומ"ש וכן אם היה אחד חייב ואחד פטור וכו'. שם השוקל על יד כהן על יד אשה ע"י עבד ע"י קצין פטור ופירש שם רבינו אם שקל אדם שקל בשבילו ובשביל מי שאינו חייב בשקל כגון הנשים והעבדים נהנינו אורח חיי שקל חסידות לא חובה אינו חייב בקלון . ומ"ש רבינו וכן הכהנים פטורים מן הקלון ללמד ממה ששנינו השוקל ע"י כהן

פטור והולך רבינו להשמיטנו שהכהנים פטורים מן הקלון מפני שהם חייבים בשקלים כמו שהבאר בפרק ראשון ואעפ"כ פטורים מקלון כיון שאין מתעבדים להם . וי"ט שגורסים במשנה דלעיל בהדיא לכל לא כהנים :

ג הנותן שקל עליו ועל העני וכו'. גם זה שם השוקל ע"י עני או ע"י שטן

או ע"י שן עירו פטור אם הלון חייב :

ד האחין שעדיין לא חלקו וכו'. שם האחין השוחטין שהייתם בקלון פטורים

ממעשר בהמה . [ופי' שם רבינו מעשר בהמה] הוא חייב בו מי שגדל אלו לכל הלוקח מולחו

בהמה אינו חייב !הוא מעשר והשוחטין והאחין בהמה שחטפו

הייתם בקלון לפי שהם כמו אדם אחד ואם חייבים להוציא מעשר בהמה ממה שילדו לאנס

ובקרא וכשיפרדו איש מעל אחיו ויחלקו ממונם יהיה כל אחד מהן כאלו קנה מהביתו ההלך

המגיע לו ולא יחייב במעשר בהמה מאותם ולדות שחלקו ואם נתנו שקל בשבילם אחר

שחלקו יתחייבו בקלון עכ"ל : ברב הראב"ד לא מלאכי לזה שורש בגמרא וכו' אלא האחין

השוחטין עכ"ל . ואין בזה השנה מאחר שבקלון ספרים כחוב כן והמגדל עוז הביא כמה ראיות

להחזיק דברי רבינו . ומ"ש רבינו ד"א בשוחטין שגשאו ונתנו במעות השוחטות לכל אם הביא

זה מעותיו וכו' . בעל מגדל עוז נתן טעם לדברי רבינו ואינו מהפיק וכו' : ומ"ש רבינו

נשאו ונתנו ואחר זמן חלקו וחזרו ושחטפו חייבים בקלון . [משנה פ' מעשר בהמה בכורות

ל"ו] : ומ"ש האחין והשוחטין וכו' וחלקו בכספים וכו' עד עומדין לחלוקה . שם גמ' (שקלים ו')

וכח הראב"ד א"ל בירושלמי עד הכי עיקר נכסים עכ"ל . ולדעת רבינו י"ל שמהלך שגמ' דידן לא חילקו בכך משמע דנמ' דידן לא סבר

לכא דר' מנא :

הנותן

אחד חייב ואחד פטור ונתן החייב על ידי הפטור כגון איש שנתן שקל עליו ועל אשה או עבד פטור מן הקלון . וכן

הכהנים פטורים מן הקלון והשוקל על יד הכהן פטור מן הקלון : ג הנותן שקל עליו ועל העני או על שכיניו או על בן

עירו . אם נתנו להם מתנה פטור מן הקלון . שהרי נתן חצי שקל מתנה כדי להרבות בשקלים . ואם נתן להם חצי

ששקל על ידם דרך הלואה עד שיחזירו לו כשתמצא ידם חייב בקלון : ד האחין שעדיין לא חלקו מה שהניח להם אביהם . וכן השותפים שנתנו שקל על ידי שניהם פטורים מן

הקלון . במה דברים אמורים בשותפין שנשאו ונתנו במעות השותפות ונשתנה עין המעות . אבל אם הביא זה מעותיו וזה מעותיו ועדיין לא נשתנו המעות ולא

כלומר שמתלה הקופה הקטנה שכתוב בה [ג] מהקופה הקטנה הגדולה השנייה , שלמה שניה חוזר לשלישית כלומר שמתלה הקופה הקטנה שכתוב בה [ג] מהקופה הגדולה הראשונה . כ"ל פירוש בירושלמי ואין זה מכוון לדברי רבינו שכתב ומוסר השנים מן הגדולה שהרס ממנה בראשונה וכו' :

ח כשהוא תורם שלש קופות אלו [ג] תורם את הראשונה לשם ארץ ישראל . והשניה לשם כרכין המוקפין לה

ולשם כל (ארץ) ישראל . והשלישית לשם בבל ולשם מדי ולשם המדינות הרחוקות ולשם שאר כל ישראל :

ט כשהוא תורם מתכין לתורם על הגבוי שיש בלשכה . ועל הגבוי שעדיין לא הגיע ללשכה . [ז] ועל העתיד

לגבות כדי שיהיו אלו השקלים שהוציאן להג' זפק מהן כפרה על ישראל וכאלו הגיעו כל שקליהן ללשכה ונתרמה מהן תרומה זו : י כשיכנס התורם

לתורם לא יכנס בבגד שאפשר להתבט בו כסף ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפלה ולא בקמיע שמא יחשדו אותו העם ויאמרו החביא ממעות הלשכה תחתיו כשתרמה . ומדברים היו עמו משעה שייכנס

עד שעה שיצא כדי שלא יתן לתוך פיו . *ואעפ"כ שנוהרים כל כך עני או מי שהוא נבהל להון לא יתורם מפני החשד שנאמר והייתם נקיים

מה' ומישראל :

השנת הראב"ד

*ואעפ"כ שנוהרים וכו' . כתב הראב"ד ז"ל מפני שראש בירושלמי קוין לא יתורם

ודמה בלבו שחזר עני ונכלל לזון מן ויקונו או מן קנאי כתיי . ואינו כן אלא בעל שיער מן קונוטיו תלמיים שחזר יציא

כשעז , עכ"ל :

פרק שלישי

א חציי השקלים הכל צריכין להן כדי שיתן כל אחד ואחד חצי שקל שהוא חייב . לפיכך כשהיה

אדם הולך אצל השולחני ומצרף שקל בשני חצאין יתן לו תוספת על השקל . ואותה התוספת נקראת קלון .

לפיכך שנים שנתנו שקל על שניהם חייבין בקלון : ב כל מי שאינו חייב בשקלים כגון שתי נשים או שני

עבדים שנתנו שקל פטורים מן הקלון . וכן אם היה אחד חייב ואחד פטור ונתן החייב על ידי הפטור כגון איש שנתן שקל עליו ועל אשה או עבד פטור מן הקלון . וכן

הכהנים פטורים מן הקלון והשוקל על יד הכהן פטור מן הקלון : ג הנותן שקל עליו ועל העני או על שכיניו או על בן עירו . אם נתנו להם מתנה פטור מן הקלון . שהרי נתן חצי שקל מתנה כדי להרבות בשקלים . ואם נתן להם חצי

ששקל על ידם דרך הלואה עד שיחזירו לו כשתמצא ידם חייב בקלון : ד האחין שעדיין לא חלקו מה שהניח להם אביהם . וכן השותפים שנתנו שקל על ידי שניהם פטורים מן

הקלון . במה דברים אמורים בשותפין שנשאו ונתנו במעות השותפות ונשתנה עין המעות . אבל אם הביא זה מעותיו וזה מעותיו ועדיין לא נשתנו המעות ולא

הוציאום

הגהות מיימוניות

לשם כולם אלא מזכיר אותם ששקלו שקליהם תחלה כסדר עכ"ל : [ד] הסמ"ג שם הוזכר גם כן ועל האבוד ופי' ר"י שהגיע ללשכה ואבד , עכ"ל :

מגדל עוז

ישנה היא בין הכפרים והכפרים נמשנה זאת האמורה כאן כוף פ"ק שקלים (דף ט') ושניהם פ"ק דשחיתת חולין ומשולשת בכורות פרק מעשר בהמה בשלימות יותר מכולן שגומר בו חלקו וחזרו ונכתבו ודכותא

בכ"ב פ' מי שמת האחין והשוחטין שגל אחד מהן לאומנות וכל הכפרים הישנים והשוחטין בוא"ו וכן קבל ר"מ ז"ל וכן פירש בפרש"י המשינו כל מקום או אחין או שוחטין ויש לו שרש בגמרא פ' מי שמת גמרא דאזכר משנה דהניח בנים גדולים וקטנים להוציא דאחין כל זמן שלא חלקו דיין

כשחשין דמיתין עליה מעשה דרב ספרא שכן אביו וזו שקליה עובד בכו עסקא אחו אחיה תכנסו בדינא קמיה דרבא אמר לכו רב ספרא גברא רבא הוא לא שניק גירכו וערה לאחריני ע"כ , משמע דוקא משום דזרעא מרנן הוא הא לאו הכי העסק לאמנע בעסקא דתרי שוחטין וכן נמי במשנה

שחטין דהאלמנה שהשניה וכו' וחזין בגמרא דמשנה המחלק נכסיו על פיו פ' יש נוהלין דקרי ליה שוקף דאסיקא דהם כיון ששאל שוקף בין הבנים אביוס דהתנה וכל שכן שאלה עס האחין שאל חלקו הוי שוקף ומינה דאחין ואחין דין אחד יש להם ודעת רבותינו נ"ע כן הוא דגרסינן דהם גמרא

מתני' דהכוח נכסיו לבנו אחר רבא בר רב הונא האחין שקטו אחריו בתפיסת הבית טעמו אחד וילא בו אם יכול לאלו יא' ואם לאו לא יא' . וכתבו ר"י בן גיאת ור"י אלפס ז"ל ושמעון מינה דהני כי תרי דונני לויכא בשותפותא וכו' אלמא אחי ושוחטין ילפי מהדדי וכדא' נייכו . ובירושלמי ג"כ מלאכי

מפורש כן פרק מי שמת גמרא משנה זו דגרסינן תני ר' חייא רובא פסח אחין שוחטין עד שלשה דורות ר' יוסי בר בון אף רב המנונא דורס כן ע"כ . ועוד גמרא מתני' דהאחין השוחטין וכו' גרסינן בגמ' דין ת"ר אחד מן האחין שמוטו גבאי או פולמוטוטום אם מתה האחין לאחין . ובירושלמי

גרסינן ע"כ : ואני אומר אם הגיטא בלגד העשו ולי' כהן זאת הולך לבנות השוחטין מחלוקת

כלומר שמתלה הקופה הקטנה שכתוב בה [ג] מהקופה הקטנה הגדולה השנייה , שלמה שניה חוזר לשלישית כלומר שמתלה הקופה הקטנה שכתוב בה [ג] מהקופה הגדולה הראשונה . כ"ל פירוש בירושלמי ואין זה מכוון לדברי רבינו שכתב ומוסר השנים מן הגדולה שהרס ממנה בראשונה וכו' :

ח כשהוא תורם ג' קופות אלו תורם את הראשונה לשם א"י וכו' . משנה

שם ופי' ה"ר עובדיה לשם א"י שהם שלהן שקליהם תחלה שהאחרים עדיין לא הביאו לשם .

כרכים המוקפים הסמוכים כמו עמון ומואב מלשון מקיפין צבועי . ומ"מ בכל פעם היו

תורמין על שם כל ישראל על הגבוי ועל העתיד לגבות ולא הזכיר ההנה חילוק מקומות הללו אלא להודיע שהקטן ג' פרוקים חלו לפי שזו

יתקבצו כל שקלי ישראל , עכ"ל . וכ"כ במ"ג בשם ר"י :

ט כשהוא תורם מתכין לתורם על הגבוי שיש בלשכה וכו' . בפרק בתרא

דכמונות דף ק"א תורמין על האבוד ועל הגבוי ועל העתיד לגבות . ורבינו נראה שגורם על הגבוי ועל הגבוי ועל העתיד לגבות ופירש"י

על העתיד לגבות ואילו לא נבנה לאחר מכן יש לו חלק בתרומה ובקרבנות אלא שחיסר

מלוא :

י כשיכנס התורם לתורם לא יכנס צנגד שאפשר להנחות בו כסף וכו' .

בפרק ג' דשקלים : ומ"ש ומדברים היו עמו משעה שייכנס . ירושלמי שם : ואעפ"כ שמהרים כל כך עני ומי שהוא נבהל להון לא יתורם מפני החשד וכו' . שם הנה דבי ר' ישמעאל

קוין לא יתורם מפני החשד ונראה שרבינו מפרש קוין עני . והראב"ד כתב וז"ל כתב זה מפני שראש בירושלמי וכו' שחזר יציא כשעז ע"כ . ובעל מ"ע כתב גירסת בירושלמי קבון

בב"ה וכתב ששם רבינו שפי' עני שהוא מקבן ממקום למקום והפירוש השני נבנה להון מלון וקובץ על יד :

פ"ג א חציי השקלים הכל צריכין להם וכו' . מהבאר בפ"ק דשקלים

בשם :

ב כל מי שאינו חייב בשקלים וכו' . שם

ואלו חייבין בקלון לויים ישראלים גרים

בקינות סעודה מיני סתיקה והוא לשום קיץ בדכתב הלחם והקיץ לאכול לנערים ופירוש בנות שוח תמצא שם בחום : [ג] כתב הסמ"ג ז"ל ואומר רבינו יצחק שכולם ספריש

מגדל עוז

שנינו שם משנה רביעית תורם את הראשונה ומתפס צליות ויש שגורסים בקטניות ושניה מתפס בקטניות שלישית לא היה מתפס שחזר ויתרם עד כאן . למדנו שהיה לרין לתורם מכל אחד כסדר

וממילא שלא יוסף לתורם מזה . עוד גרסינן עלה בגמרא בירושלמי נטל מן הראשונה אע"פ שיש בראשונה חזר לשניה נטל מן השניה חזר לשלישית שלמה שלישית חזר לשניה שלמה שלישית חזר לראשונה שלמה

שלמה חזר ותורם ר"מ אומר חזר לשניים ע"כ . למדנו גם מזה שאין אחת מחברתה לא כסידרן ולא כשיעורן . ועוד גרסינן בגמ' בירושלמי בג' קופות ר' זעירא שאל ית' ר' יאשיה כמה שיעורן של

קופות א"ל ללמוד סתום ממורש תני ג' קופות של ג' . שאין שכן ע' שאין שכן כ"ז שאין וכתבו ככן א' ג' ומהם כתוב עליהן א' ב' ג' . אחת כן אם להסתפק מהסתק מן הראשונה קודם לשניה ומן

השניה קודם לשלישית ע"כ . נמצאת אומר בעל כרחך שכן הגדולות נמדתן מעתה שבע ועשרים סאה כמ"ס ר"מ ז"ל וכן פירש במשנה לא פחות ולא יתר : כשהוא תורם עד מה' ומישראל .

בג' פרוקים : כתב הראב"ד ז"ל מפני שראש בירושלמי וכו' שחזר יציא כשעז עכ"ל :

ואני אומר פ' בג' פרוקים גמרא בירושלמי דמשנה אין התורם נכנס כסדר גרסינן לה הכי תנא דבי רבי ישמעאל קבון לא יתורם מפני החשד ע"כ . וקבל בפרש"י ר"מ ז"ל שני פירושים הללו

האחד עני שהוא מקבן ממקום למקום והשני נבנה להון מלשון וקובץ על יד . ואם הראב"ד ז"ל יש לו גירסת אחרת וקבל או נראה לו סי' אחר יגדיל תורם ויאליר :

פ"ג חציי השקלים עד חייב בקלון . הכל פרק ראשון דמכסת שקלים : האחין שעדיין לא נשתנו המעות . פרק בחדא בחדא ופרק מי שהיה : כתב הראב"ד ז"ל לא מלאכי לזה וכו' אלא האחין השוחטין עכ"ל : ואני אומר אם הגיטא בלגד העשו ולי' כהן זאת הולך לבנות השוחטין מחלוקת

[illegible]

זמנים. הלכות שקלים פ"ג

מ שלחו שקלים ביד שומר שער וכו'. משנה כחציה כסמך בני העיר ששלחו שקלים ונגבו או אבדו או שנותרה התרומה בשבועים לגזברים ואם לאו בשבועים לאמצי העיר ובני העיר שוקלין אחרים ואלוהם שמואל (מ"ט) כוונת שער ומאי נגבו כלסמים מזוין ומאי אבדו שפכנה ספינתו כים : ומ"ט ובני העיר פקורים וכו'. בפרק ב' דשקלים אהא דתקן אהא משנתרמה תרומה וכו' פירש רבינו מעות השקלים כשכונסים אותם מהמים אותה בלשכה ידועה ואח"כ לוקחין ממנו קנה צב' קופות ומוציאים אותה בקרבנות צבור ואלה הלוקחים נקראת תרומת הלשכה והיא תורמין על הגבוי ועל העתיד ליצבות ולפיכך אם נתרמה תרומה ואח"כ אבד הממון בשבועים השלוחים לגזברים לפי שמתאחר שנתרמה תרומה ברשות הגזברים יחשב ואפילו מה שלא הגיע לידם שיהי תורמין על העתיד ליצבות ואם עדיין לא נתרמה תרומה בשבועים השלוחים לאמצי העיר והם שוקלים פעם שניה :

ודע דבפרק הזהב על הא דאמר שמואל ב"ש עסקין וכשענין ליטול שערן מקשה ח"ה בשבועין לגזברים נשבעין לבני העיר אחר רבה נשבעין לבני העיר במעמד גזברים כי כיכי דלא נחשדינא וכו' כי כיכי דלא לקרו לכו פושעים. ויש לחמוס למה רבינו השמיט זה ופסק וכתב כלשון המשנה בשבועים לגזברים. וי"ל שמתאחר שאמר ר' אלעזר שבוטע זו תק"ח הוא כדי שלא יהיו בני אדם מזלזלים בהקדשות מו לא לרכיין להכחש שיעוייט : יש מי שאומר שהשקלים הראשונים וכו' : כתב הראב"ד בירושלמי מחלוקת אמוראים, עכ"ל. וכבר כתבתי בסמך :

י הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים הנותן שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

יא הנותן מחצית השקל מן ההקדש וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו מן ההקדש אם נתרמה תרומה ואח"כ קרבה בהמה מעל ממעות מעשר שני ומדמי שביעית וכל כנגדו. והדבר מובחר שח"ש רבינו כשיסתפקו ממנה יתחייב במעילה הוא פירוש מה ששינוי ואח"כ קרבה בהמה, ופירש ה"ר עובדיה השקל שקלו מן ההקדש שח"ש דידו מעות שהוקדשו לכדק הביא וכסבור שהם של חולין ושקל מהם שקלו ונתרמה התרומה וקנו בהמה בלוחם תרומה והקריבוהו אז נחייב השקל קרבן מעילה אבל לא קודם לפי שזה ההקדש נשאר הקדש כמו שהיה בכל מקום שהוא ולא נשתנה וכשנקרבה בהמה והוא נמכרן שהיה ממון כל מי שקל בהמה הלשכה

יב הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

יג הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

הלשכה נעשה כאלו קנה בהמה בלוחם מעות של הקדש והקריבוהו וזהו שלם משכמוהו בשביל שקלו ומהחייב בקרבן מעילה ורישא ממי דקחתי כשנתן לו חבירו לשקול ע"י שקל על ידי עמו דמעל היינו ממי שקרבה בהמה אחר שנתרמה התרומה והוא דלא חייבה ברישא משום דסמך אספא שמפרש זה מעילת שיהיה וכו' שאינו מועל מיד אע"פ שנהנה כבר לפי שאין מעילה אלא במוציא מן ההקדש לחולין אבל המוציא מההקדש להקדש אע"פ שנהנה אינו מועל אלא לאחר שעשה מעשה בהקדש השני וכן מוכח בירושלמי עכ"ל : היה של עיר הנהלח לא עשה כלום. הפעם מפני שהוא אסור בהנאה וצריך טעם למה פרס עיר הנהלח :

יב המפריש שקלו וכו'. ירושלמי פרק ב' דשקלים : המפריש שנים ונמלא שאינו חייב אלא אחד וכו'. שם הפרש שנים והוא סבור שהייב שנים ונמלא שאינו חייב אלא אחד השני מה אם את עבד ליה נשמעיה מן הדא הפרש חטאמו וסבור שהוא חייב ונמלא שאינו חייב לא קדשה הפרש שנים סבור שהוא חייב שנים ונמלא שאינו חייב אלא אחת אותה שניה מה אם את עבד ליה אלא רועה ח"כ אלו לדבה :

יג הלווקח מעות בידו וכו'. משנה פרק ב' דשקלים המכנים מעות ואמר הכי אלו לשקלי צ"ש חומרין מותרין דבה וכו' חומרים מותרין חולין ובירושלמי ר' יוסי בשם ר' אלעזר בהם פליגי במכנים שרופרוס אבל באומר אלו לשקלי דכ"ע שמוסרין דבה ר' חזקיה ורב ביבא בשם ר' אלעזר פליגי במכנים שרופרוס אבל באומר אלו לשקלי מודו דמוסרין חולין אחר ר' חזקיה מחמתין מסייעא לר' ביבא ופסק כר' ביבא משום דמחמי' מסייעא ליה :

יד מעות שנמלאו וכו' עד מחצה למחצה להחמיר. משנה רפ"ו דשקלים והטעם שמתחלה למחצה יפלו ללבוש מפני שהלבוש הוא עמלם קרבן ועשים מכשירי קרבן. כתב ה"ר עובדיה מחצה על מחצה יפלו לגזלי עולה בירושלמי פריך בשלמא קרוב לגזלי עולה כיון דמדאורייתא חולין בשר קורבא הוי כאלו דלוי קן מגזלי עולה אלא מחצה על מחצה דמסתפקא שדין לכו לגזלי עולה להחמיר האשה שהביאה המעות הלו בהם תחכפר שמה מקיני חובה נפלו וכשחטא מקריב מכן גזלי עולה בהם תחכפר האשה ומחמי צ"ד הממונים על הקיני לוקחין משל צבור כפי אותן המעות שנמלאו ומקיני אותם לבעלי המעות שנמלאו ומקריבין מכן קינין על הספק וכשחטא לא תהא נאכלת עכ"ל. ואינו יודע למה השמיטו רבינו :

טו וכל המעות הנמלאות בשר הבית חולין. ג"מ משנה שם. ומ"ט שאין הנזר מוציא מעות מתרומת הלשכה וכו' שם בירושלמי : תרומות

השנה הראב"ד
יש מי שאומר וכו'. כתב
הראב"ד ז"ל בירושלמי מחלוקת
אמוראים עכ"ל :

יש מי שאומר שהשקלים הראשונים שיפלו
לשקלי השנה הם השקלים שנגנבו
בתחלה ואבדו או נאנסו וחזרו.
יש מי שאומר שהשקלים הראשונים הן שהגיעו ליד
הגזבר תחלה : י הנותן חצי שקל לחבירו להוליכו
לשולחני לשקול אותו על ידו. הלך ושקלו על ידי עצמו
כדי שלא ימשכנו אותו. אם נתרמה התרומה מעל
השוקל שזה השקל ברשות הקדש הוא שכבר תרמו
על העתיד לגבות ונמצא זה הציל עצמו בממון ההקדש
ונהנה בשקל הזה. ואם לא נתרמה התרומה לא מעל
והוא חייב ליתן לחבירו חצי שקל שנתן לו. וכן הנוזל
או הנוגז חצי שקל ושקלו יצא והוא חייב לשלם לבעלים
שנים או להוסיף חומש : יא הנותן מחצית השקל
מן ההקדש ונתרמה התרומה ממנו. כשיסתפקו ממנה
יתחייב במעילה ויצא ידי מחצית השקל. נתנו ממעות
מעשר שני יאכל כנגדו בירושלים. מדמי שביעית יאכל
כנגדו בקדושת שביעית. היה של עיר הנהלח לא עשה
כלום : יב המפריש שקלו וסבור
שהוא חייב בו ונמצא שאינו חייב
לא קדש. המפריש שנים ונמצא
שאינו חייב אלא אחד. אם בזה
אחר זה האחרון לא קדש. ואם
בבת אחת האחד שקלים והשני
יותר שקלים. הפריש שקלו ומת

יב הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

יג הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

מנדל עוז

הנותן חצי שקל לחבירו וכו'. משנה פ"ב דשקלים השקל שקלו לחבירו לשקול על ידו ושקלו על ידי עמו אם נתרמה תרומה מעל. ומ"ט וכן הנוזל או הנוגז וכו'. ומ"ט והוא חייב לשלם לבעלים שנים. כלומר אם לא נתרמה תרומה כדין גונב מההדיוט שהוא משלם חסותו כפל או להוסיף חומש אם נתרמה תרומה כדין גונב מההקדש שהוא מוסף חומש :

יש מי שאומר עד הגזבר תחלה : כתב הראב"ד ז"ל בירושלמי מחלוקת אמוראים עכ"ל : ואינו אומר יפה דעת ר"מ ז"ל ובשניל שלא יטעה הכוונה לומר שהוא מחלוקת גאונים או מפרישים גילה דעת ר"מ ז"ל והוא האמת כי במסכת שקלים נחלקו בו וכו' גרסין לה ואלו הן הראשונים ואלו הן השניים דבי פתח דברי חנינא וכו' אבא מרי חד אמר אלו ששלחו בני העיר את שקליהן תחלה ומת אחר אלו שהגיעו ליד גזברין תחלה ע"כ. ומתוך שלא נפסקה בה הלכה להדיא כתב כן כי כן ראוי :